

fælde også isvrigt at have uheldige virkninger, er der i forslaget kap. IV optaget bestemmelser vedrørende de omhandlede forhold. Man har fundet, at det ville være klarest at give de pågældende bestemmelser form af forbud, fra hvilke der kan dispenseres efter nærmere angivne regler.

I § 10 er således foreslået forbud mod de foran under 2)—5) omtalte aftaler og vedtagelser. Det er dog i paragraffens stk. 2 præciseret, at forbudet ikke omfatter aftaler om eneforhandling eller lignende, der indgås mellem den enkelte leverandør og hans aftager, idet man har fundet det tilstrækkeligt, at tilsynet i givet fald kan gribe ind overfor sådanne aftaler i medfør af bestemmelserne i forslagets §§ 12 og 13.

De i § 10 foreslåede bestemmelser må naturligvis ikke hindre aftaler m. v., som har samfundsgavnlige virkninger, og der skal derfor efter forslaget stk. 3 kunne gives dispensation, når sådanne gavnlige virkninger må antages at foreligge; i denne henseende fremhæves omkostningsbesparelser og prisnedsættelser, men også andre forhold vil kunne begrunde en dispensation, således efter omstændighederne hensynet til faglig indsigt og virksomhedernes tekniske udstyr, hvor noget sådant er af afgørende betydning for en tilfredsstillende betjening af forbrugerne. Samtidig med, at der må lægges vægt på, at gavnlige aftaler m. v. ikke forhindres, må det på den anden side tages i betragtning, at hensynet til at sikre de bedst mulige vilkår for den frie erhvervsudøvelse bør medføre, at der ved de aftaler m. v., som tillades, må være rimelig sikkerhed for, at der kan opnås samfundsmæssige fordele af væsentlig og varig betydning, ligesom der bør tages hensyn til, om de pågældende fordele vil kunne opnås ved andre midler, som i mindre grad virker hemmende for den frie erhvervsudøvelse. Det er selvsagt ikke hensigten ved disse bestemmelser at gøre indgreb i den borgerne tilkommende adgang til umiddelbart hos domstolene at søge beskyttelse imod boykot og lignende forhold.

I § 11 er optaget et forbud mod aftaler, vedtagelser og bestemmelser om minimumsbruttopriser. Dette forbud gælder også faste bruttopriser og -avancer, som skal overholdes af efterfølgende omsætningsled. Derimod omfatter forbudet ikke angivelse af priser eller avancer, der alene er vejledende, og det samme gælder angivelser, som fæstsætter grænser for, hvad der højst kan beregnes. Der vil således ikke være noget til hinder for at angive priser i annoncer, på emballage og på anden måde, idet sådanne prisangivelser, hvor intet andet fremgår, uden videre betragtes som vejledende. Gives der af monopoltilsynet dispensation fra forbudet

i stk. 1, vil videreførhandlerne dels direkte fra vedkommende leverandør eller organisation få underretning om, at der er tale om en bindende mindstepris, dels igennem offentliggørelsen i statstidende og andetsteds erfare sagens sammenhæng. Det vil eventuelt være praktisk til sådanne dispensationer at knytte vilkår med hensyn til den form, hvorunder de godkendte mindstepriser bringes til videreførhandlerne og forbrugernes kundskab med henblik på at adskille dem fra almindelige vejledende priser.

Bestemmelserne i §§ 10 og 11 foreslås sat i kraft den 1. april 1955, jfr. § 26, således at tilsynet i den mellemliggende tid kan behandle ansøgninger vedrørende dispensation fra bestemmelserne og tage stilling til, i hvilken udstrækning sådanne aftaler, vedtagelser eller bestemmelser bør tillades iværksat eller opretholdt.

Til § 12.

Bestemmelserne i denne paragraf sammenholdt med bestemmelserne i § 13 angiver de beføjelser, der foreslås tillagt monopoltilsynet med henblik på imødegåelse af skadelige virkninger af konkurrencebegrænsende forhold.

De tilsvarende bestemmelser i den gældende prisaf talelov findes i §§ 8 og 9.

I overensstemmelse med trustkommissionens betænkning (afsnit 68) er bestemmelsen i den gældende prisaf talelovs § 8, stk. 1, ikke foreslået videreført, og herefter vil strafansvar for urimelige priser m. v., der er en følge af konkurrencebegrænsninger, først indtræde, når forskrifter fra tilsynet tilsidessættes.

Det foreslås, at forhold, overfor hvilke tilsynet finder at måtte skride ind, primært skal søges bragt til ophør ved forhandling med de pågældende enkeltvirksomheder eller sammenslutninger.

De virkninger af konkurrencebegrænsningerne, som det påhviler monopoltilsynet at søge forhindre, er nærmere omtalt i kommissionsbetænkningen i afsnittene 12 (nettoavancen), 13—18 (effektiviteten) og 24 (erhvervsfrihedsproblemerne).

Reglerne i stk. 2, som skal tages i betragtning ved bedømmelsen af omkostninger og nettoavance, svarer til bestemmelsen i den gældende lovs § 8, stk. 2 og 3. For at tydeliggøre bestemmelserne foreslås det i overensstemmelse med kommissionsbetænkningen (afsnit 64) udtrykkelig anført, at de virksomheder, hvis forhold skal lægges til grund ved bedømmelsen, skal arbejde med passende kapacitetsudnyttelse. I kommissionsbetænkningen foreslås endvidere, at den hidtidige bestemmelse om, at hele virksomhedens økonomiske stilling skal kunne tages i betragtning ved bedømmelsen af, hvad der